

Sipoon kunnan toimenpideohjelma Nollatoleranssi kiusaamiselle

1. Jokainen sipoolaiskoulu laatii oman, koulukohtaisen oppilashuoltosuunnitelman, joka ottaa huomioon juuri kyseisen koulun tarpeet ja erityispiirteet. Koulujen oppilashuoltosuunnitelmiin tulee sisältyä Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Jokaisen koulun tulee laatia kyseinen suunnitelma ja päivittää sitä vuosittain. Suunnitelmaan tulee sisältyä konkreettisia toimenpiteitä turvallisen kouluarjen turvaamiseksi. Suunnitelmaan tulee sisältyä kiusaamisen vastainen toimintasuunnitelma, jossa koulun omat erilliset ratkaisut on otettu huomioon. Oppilaat ja huoltajat osallistuvat oppilashuoltosuunnitelman laadintaan, ja suunnitelmista keskustellaan yhteisissä rehtoritapaamisissa. Koulujen oppilashuoltosuunnitelmat ovat olennainen osa koulujen lukuvuosisuunnitelmia, jotka koulutusjaostot hyväksyvät vuosittain. Nollatoleranssi kiusaamista vastaan kirjataan kaikkien koulujen lukuvuosisuunnitelmiin.
2. Sipoon kaikissa peruskouluissa on käytössä kiusaamisen vastainen toimenpideohjelma KiVa Koulu. Ohjelmassa on omat sivustonsa myös huoltajille (www.kivakoulu.fi). Jokaiseen kiusaamistilanteeseen puututaan erikseen ohjelman toimintaperiaatteiden mukaisesti. KiVa Koulu on kiusaamiseen ehkäisemiseen kehitetty toimenpideohjelma. Se perustuu tutkimustietoon, minkä vuoksi koulumme käyttävät sitä. Konkreettisia toimenpiteitä ovat esimerkiksi lukuvuoden aikana pidettävät KiVa Koulu -oppitunnit sekä materiaalit, joita sekä opettajat että huoltajat voivat hyödyntää. KiVa Koulu -toimenpideohjelma on osa kouluissa sovellettavaa kiusaamista ehkäisevää toimintaa. Toiminnan painopisteenä on ennaltaehkäisevä työ, lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen sekä sosiaalisten ja tunnetaitojen harjoittelu. Koulut hyödyntävät myös muita materiaaleja ja kiusaamisen vastaisia ohjelmia (esim. Friends ja Askeleittain). Myös tukioppilastoiminnalla on kouluyhteisön kannalta suuri rooli.
3. Oppilaiden terveydentilaa ja heidän kokemaansa turvallisuudentunnetta seurataan Sipoossa myös erilaisten kyselyiden avulla. Esimerkiksi valtakunnallinen, Terveystien ja hyvinvoinnin laitoksen laatima Kouluterveyskysely tehdään joka toinen vuosi. Vuosiluokkien 3–9 oppilaita pyydetään Sipoossa vuosittain vastaamaan kouluviihtyvyyttä kartoittavaan kyselyyn. Yksittäiset koulut voivat myös tehdä oppilailleen omia kyselyitä kartoittaakseen koulussa viihtymistä ja koulupäivien koettua turvallisuutta.

4. Kouluissa lasten- ja nuorten yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia lisätään sekä opetussuunnitelman mukaisesti toteutetuilla kehittämishankkeilla että oppilashuolto- ja opiskelijahuoltolain mukaista yhteisöllistä oppilashuoltotyötä tekemällä. Oppilashuollon ohjausryhmä vahvistaa vuosittain lasten ja nuorten hyvinvointia tukevan teeman. Yhteistyötä tehdään myös nuoriso-, kulttuuri- ja vapaa-ajantoimen kanssa. Koulujen oppilashuoltoryhmiin kuuluu myös huoltajien ja oppilaiden edustajia.
5. Viranomaisten ja osastojen välistä kattavaa moniammatillista yhteistyötä kehitetään ja pidetään yllä. Säännöllisesti järjestettävissä viranomaistapaamisissa keskustellaan koulujen turvallisuudesta sekä pyritään ennaltaehkäisemään kouluissa tapahtuvaa kiusaamista ja väkivaltaa. Yhteistyöfoorumin osanottajiin kuuluu rehtoreita, poliitikkoja, viranhaltijoita, oppilashuollon henkilökuntaa, nuoriso-ohjaajia, poliisiviranomaisia sekä kunnan lasten, nuorten ja perheiden palvelujen edustajia.